

Examen VMBO-KB

2012

tijdvak 1
woensdag 16 mei
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Dit examen bestaat uit 24 vragen, een samenvattingsopdracht en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

KB-0011-a-12-1-o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 1

- 4p 1 Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.
- 1 Bij welke bank is het niet mogelijk om een wekelijks afschrift te ontvangen?
 - 2 Bij welke bank is het aanvragen van een extra pinpas het goedkoopst?
 - 3 Welke klanten krijgen bij de ING 10% korting op de Doorlopende Reisverzekering (DL RV)?
 - 4 Welke twee creditcards zijn de meest gebruikte?
 - 5 Op welke twee manieren kun je de overstapservice aanvragen?
 - 6 Welke tip wordt gegeven voor het opsturen van het overstapformulier?
 - 7 Wat kost het om in het buitenland geld op te nemen met je pinpas bij de SNS-bank?
 - 8 Wat kost de vervanging van een gestolen pas bij Fortis?
 - 9 Wat kost het opnemen van geld met de VISA-creditcard in het buitenland?
 - 10 Waarvan kan de kredietlimiet afhankelijk zijn?

Tekst 2

- 10p 2 **Samenvattingsopdracht**
Vat de tekst *De biologische klok* samen in maximaal 200 woorden.
Besteed in je samenvatting alleen aandacht aan de volgende punten:
- 1 de twee belangrijkste kanten van het tekstonderwerp 'de biologische klok'
 - 2 de vier belangrijkste oorzaken waardoor de biologische klok verward kan raken
 - 3 de twee grondleggers van de chronobiologie en wat ieder van hen bestudeerde
 - 4 de drie belangrijkste ontdekkingen over de biologische klok
 - 5 drie manieren waarmee we de biologische klok voortdurend bijstellen
 - 6 het gevolg van de ingreep op een natuurlijk proces
 - 7 de twee ontdekkingen van onderzoekster Martha Merrow bij jongeren
 - 8 op welke wijze Martha Merrow scholieren tegemoetkomt
 - 9 drie manieren om de biologische klok actief te beïnvloeden om welzijn en gezondheid te bevorderen

Maak er een samenhangend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Noem niet onnodig voorbeelden. Tel het aantal woorden en zet het aantal onder de samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

- 1p 3 Voor wie is deze advertentie bestemd?
- A voor alle lezers
 - B voor belangstellenden voor een baan in de logistiek
 - C voor mensen uit de grote steden
 - D voor voetballiefhebbers

- 1p 4 Een foto in een advertentie kan de volgende functies hebben:
- 1 De foto is nodig om de tekst te kunnen begrijpen.
 - 2 De foto trekt de aandacht van de lezer.
 - 3 De foto geeft het onderwerp van de tekst weer.
- Welke functie of functies zijn hier van toepassing?
- A alleen 1
B alleen 2
C 1 en 2
D 1,2 en 3
- 1p 5 Wat is het belangrijkste doel van deze advertentie?
- A de lezer amuseren
B de lezer informeren
C de lezer overtuigen
D de lezer waarschuwen

Tekst 4

- 1p 6 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
- A met de aanleiding voor het schrijven van de tekst
B met de mening van een deskundige
C met een korte samenvatting van de tekst
D met een voorbeeld van het centrale probleem

Gebruik de volgende informatie voor het beantwoorden van de vragen 7 en 8.

De tekst kan worden ingedeeld in de volgende delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea 2

Deel 3: alinea's 3 tot en met 7

Deel 4: alinea 8

- 1p 7 Met welk kopje kun je de inhoud van deel 2 (alinea 2) het beste weergeven?
- A Bemiddeling tussen burens is niet eenvoudig
B Burengeluid leidt vaak tot irritatie
C Burenruzies worden intensief onderzocht
D De moderne samenleving veroorzaakt burenruzies
- 1p 8 Met welk kopje kun je de inhoud van deel 3 (alinea's 3 tot en met 7) het beste weergeven?
- A Gedrag van kinderen en leidsters
B Oplossingen van burens en deskundigen
C Ouders en overheid
D Overlast en klachten

- 1p **9** In alinea 2 zegt de heer Peper: "Het heeft grote psychische gevolgen."
→ Citeer de zin uit alinea 3 waarin de heer Weltevreden een dergelijk psychisch gevolg noemt.
- 1p **10** Welk verband bestaat er tussen alinea 5 en alinea 6?
A Alinea 6 geeft een bewijs voor de inhoud van alinea 5.
B Alinea 6 geeft een voorbeeld bij de inhoud van alinea 5.
C Alinea 6 spreekt de inhoud van alinea 5 tegen.
D Alinea 6 versterkt de inhoud van alinea 5.
- 1p **11** Uit de hele tekst blijkt dat de behoefte aan kinderopvang stijgt.
→ Welke oorzaak wordt daarvoor in alinea 8 gegeven?
Gebruik niet meer dan tien woorden voor je antwoord.
- 1p **12** Wat is het belangrijkste doel van de schrijvers met deze tekst?
A lezers tot handelen aanzetten
B gevoelens van de schrijvers tot uitdrukking brengen
C lezers informeren
D lezers overtuigen
- 1p **13** Een schrijver kan in zijn tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 de eigen mening
3 de mening van anderen.
Waarvan maken de schrijvers van deze tekst vooral gebruik in alinea's 7 en 8?
A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3

Tekst 5

- 1p **14** Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
A door het geven van meningen over het onderwerp van de tekst
B door het noemen van een deskundige inzake het onderwerp
C door het noemen van verschillende voorbeelden
D door het samenvatten van de hele tekst
- 1p **15** Hoe kun je het verband tussen de alinea's 8 en 9 het beste weergeven?
A Alinea 8 en alinea 9 vormen een tegenstelling.
B Alinea 8 en alinea 9 vormen samen een opsomming.
C Alinea 9 geeft een voorbeeld bij de inhoud van alinea 8.
D In alinea 9 wordt een conclusie uit de inhoud van alinea 8 getrokken.

- 1p 16 In alinea 4 zegt Van den Broek: “Ze wisten in die landen ... lijkt juist toe- genomen.” (regels 55-62)
Wat blijkt uit deze uitspraken van Van den Broek?
- A De buitenlanders kunnen steeds beter zelf hun eigen speurhonden fokken.
 - B In Nederland waren alleen maar goede speurhonden te koop.
 - C Nederlanders zijn in de loop der jaren beter gaan fokken.
 - D Nederlandse hondenfokkers hebben in het buitenland een goede naam.

Gebruik de volgende informatie voor het beantwoorden van de vragen 17 en 18.

De tekst *Speurhond gezocht* kan worden ingedeeld in de volgende delen:

Deel 1: alinea's 1 en 2

Deel 2: alinea's 3 tot en met 6

Deel 3: alinea's 7 tot en met 9

Deel 4: alinea 10

- 1p 17 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 3 tot en met 6)?
- A Concurrentie tussen Nederlandse hondentrainers
 - B Honden trainen in Nederland voor het buitenland
 - C Nederlandse en buitenlandse honden met elkaar vergeleken
 - D Oude en nieuwe markten voor Nederlandse honden
- 1p 18 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 7 tot en met 9)?
- A Kleinschaligheid zorgt voor goede speurhonden
 - B Nederland al eeuwen ideaal voor de hondenliefhebber
 - C Nederlandse speurhonden in het buitenland
 - D Oorzaken voor buitenlandse interesse
- 1p 19 Volgens Van den Broek zijn er ook honden van twijfelachtige kwaliteit aan het buitenland verkocht.
→ Welk woord in deel 2 (alinea's 3 tot en met 6) geeft het duidelijkst Van den Broeks mening over die kwaliteit weer?
- 1p 20 In de tekst worden enkele oorzaken genoemd voor de kwaliteit van Nederlandse speurhonden.
Welke oorzaak wordt **niet** in de tekst genoemd?
- A Nederlanders hebben een beter gevoel voor honden dan buitenlanders.
 - B Nederlandse hondenfokkers weten goed welke honden je met elkaar kunt kruisen.
 - C Nederlandse opleidingen voor hondentrainer zijn beter dan die in andere landen.
 - D Nederlandse trainers weten precies wat er voor hondentraining nodig is.

- 1p **21** In alinea 6 worden honden genoemd die naar het buitenland verkocht worden vanuit kleine hondenkennels.
Welke kritiek heeft Sandra Blonk op de trainers van deze honden?
A Ze hebben een gebrek aan deskundigheid.
B Ze trainen de honden in te kleine groepen.
C Ze verkopen honden tegen veel te lage prijzen.
D Ze verkopen hun honden via Internet.
- 1p **22** Op welke twee punten heeft Van den Broek kritiek op de training van speurhonden in China?
- 1p **23** Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met de tekst *Speurhond gezocht*?
A de lezer aansporen op de juiste manier speurhonden aan te kopen
B de lezer informeren over het succes van Nederlandse speurhonden
C de lezer overtuigen van het nut van goede speurhonden
D de lezer waarschuwen dat het vaak misloopt bij hondentraining
- 1p **24** Hoe kun je de inhoud van alinea 10 het beste weergeven?
A Er wordt een conclusie uit de tekst getrokken.
B Er wordt een nieuw gegeven aan de tekst toegevoegd.
C Er wordt een samenvatting van de tekst gegeven.
D Er wordt een waarschuwing uitgesproken.
- 1p **25** Wat is de hoofdgedachte van de tekst *Speurhond gezocht*?
A Dankzij goede fokschema's kan Nederland kwalitatief goede speurhonden leveren over de hele wereld.
B Door liefde voor en kennis van honden is Nederland de grootste leverancier van goede speurhonden in de wereld.
C Het trainen en het verhandelen van nieuwe speurhonden veranderen steeds meer in de wereld.
D Ook politieke veranderingen hebben invloed gehad op de positie van Nederland als exportland van speurhonden.

Schrijfopdracht

Verplaats je in de volgende situatie en vermeld je eigen naam, adres en woonplaats als die gegevens voor het uitvoeren van de opdracht nodig zijn.

Regelmatig lees je in de krant over het speuren naar eventuele slachtoffers bij aardbevingen, mijninstortingen of aardverschuivingen. Op televisie worden beelden vertoond van vertrekkende vliegtuigen met speciaal getrainde honden en hun begeleiders. Die beelden worden een week later gevolgd door de berichten dat de speurhonden Rifka, Scanner of Kazan weer op Nederlandse bodem zijn teruggekeerd. Ook heb je het artikel *Speurhond gezocht* gelezen, een artikel over honden die drugs en explosieven opsporen.

Al die informatie maakt je nieuwsgierig. Je bent een hondenliefhebber en je wilt weten of elke hond speurhond kan worden. Ook vraag je je af of er een opleiding bestaat voor speurhondeninstructeurs. Je bent zelf lid van Dierenbescherming Nederland en je hebt zo je twijfels over de training van honden tot speurhond. Je hebt voor die twijfel ook je redenen. Verder wil je weten of de wet eisen stelt aan het selecteren, opleiden en trainen van speurhonden.

Je zit in de vierde klas vmbo en moet dit jaar voor Nederlands een presentatie houden. Je kiest het onderwerp 'speurhonden'. Je vindt op internet de website van een bekende speurhondenkennel in jouw woonplaats, namelijk K9 Hondencentrale. De eigenaar is Hans Bronberg. Hij woont op Bosweg 35. Je besluit hem een brief te sturen. Je wilt hem uitnodigen om op school over zijn ervaringen als hondentrainer te vertellen en een korte demonstratie met een speurhond te geven. Hij kan dat doen aan het einde van jouw presentatie. Je leraar Nederlands gaat akkoord met onderwerpkeuze en opzet van jouw presentatie.

13p 26 Een brief

Schrijf in de uitwerkbijlage de brief aan de heer H. Bronberg. Verzin zelf het volledige adres. Dateer de brief op 2 februari 2012.

Besteed alleen aandacht aan de volgende punten:

- jezelf voorstellen met naam, leeftijd en school
- de presentatie voor Nederlands en de keuze van je onderwerp
- uitnodiging om na jouw presentatie over het vak van hondentrainer te vertellen en een demonstratie te geven
- de aanleiding voor je verzoek: de berichten in de krant
- verzoek om te vertellen over de wettelijke eisen aan selectie, opleiding en training van speurhonden
- verzoek om informatie te geven over scholing van instructeurs
- plaats, datum en tijdstip van jouw presentatie
- verzoek om een snelle reactie
- een bedankje vooraf voor zijn medewerking.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.